

[Grethe Philip.]

fattende og vel at mærke en stigende administration, efterhånden som flere og flere landbrug falder ind under loven. Hvad værre er, loven bliver efter min mening umulig at administrere således, at omgælse kan undgås. Det er for mig at se særlig kravet om hovederhverv, der vil give en stribe af omgæelser til skade for tilliden til vor lovgivning.

Tilbage står så EF-hensynet. Jeg er ikke blevet overbevist om, at hensynene til EF-problematikken er så tungtvejende og så akutte, at vi alene af den grund nødvendigvis må gribe til disse afværgeforanstaltninger. Under alle omstændigheder går lovforslaget langt ud over, hvad EF-hensynet kræver.

Jeg ser gerne, at vi fjerner særlige skatteprivilegier for enhver, der erhverver en landbrugsejendom, og vil medvirke til lovgivning herom; men den foreslåede bopæls- og hovederhvervsregel er et fejlgreb, og jeg agter derfor at stemme imod lovforslaget her ved tredje behandling.

Bernhard Baunsgaard: Jeg vil gerne takke udvalget, fordi man har pillet alt dette om, at man skal have eksamen for at være landmand, ud af forslaget. Jeg er også tilfreds med, at man har fastslået bopælspligten. Men jeg frygter, at bestemmelsen om hovederhverv vil blive umulig at administrere. Af den grund vil jeg stemme imod.

Landbrugsministeren (Ib Frederiksen): Angående hr. H. C. Tofts spørgsmål, om jeg ville give et generelt tilsagn med hensyn til det tidsrum, hvori svingninger i indtægten fra hovederhvervet kunne accepteres, skal jeg referere til det, formanden for udvalget, hr. Risgaard Knudsen, sagde, og den skriveelse, vi har fremsendt.

Jeg skal endnu en gang beklage, at venstre ikke ville medvirke til dette lovforslag. Det er svært for mig at se, hvor forskellen ligger mellem et forslag, som kræver uddannelse eller hovederhverv, og så det foreliggende forslag, hvor der er koblet bopælspligt på. Jeg kan ikke se, at det generer nogen som helst, specielt da ikke landbougdommen.

Der har været talt meget om meradministration. Jeg tillader mig at sige, at jeg er overbevist om, at det forslag, vi her er kom-

met med, vil give en absolut minimal meradministration, og derfor skal jeg ganske kort anbefale, at man stemmer for dette lovforslag. Jeg er overbevist om, at det også er til gavn for landbougdommen. Hvis pristigningerne på landbrugsejendomme fik lov til at fortsætte, fik kommende generationer ikke bedre muligheder end dem, der har haft landbrug hidtil, og det skulle vi gerne nå frem til.

Derfor skal jeg endnu en gang anbefale, at man stemmer for dette lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 105 stemmer mod 62; 2 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om levnedsmidler m. m.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 118) findes i tidenden sp. 6809).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 142 stemmer; 28 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om mæljobeskyttelse.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 155) findes i tidenden sp. 6826, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 2299).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Ændringsforslaget vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Svend Haugaard: Miljøbeskyttelse, der tager passende samfundsøkonomiske hensyn, har afgjort en god planlægning som forudsætning. Vi har i miljøudvalget drøftet planlægningsspørgsmålet, og der er blevet peget på lovforslag nr. 192 om lands- og regionplanlægning, som jo sorterer under boligministeren. Jeg har set på det forslag og set på betænkningen, og jeg indrømmer, at der er visse antydninger heri, som giver nogle muligheder, men vi har jo meget ofte set, at der er virksomheder, som er startet alene på bar mark og senere — ikke så forfærdelig meget senere — er blevet omklamret af beboelse, og snart efter kommer klagerne over virksomhederne. Det er udtryk for dårlig planlægning.

Jeg vil derfor gerne nu inden miljølovens vedtagelse spørge boligministeren, om han med den nye lov vil søge at hindre denne dårlige planlægning, om han vil søge at undgå, at virksomheder, som ved deres etablering har opfyldt alle de krav, som samfundet stiller til dem, risikerer kort efter at blive fortrængt af tilflyttere, som med miljøloven i hånd søger at få virksomheden nedlagt. For den enkelte virksomhed er dette katastrofalt, hvis det sker, og det er også af hensyn til samfundsøkonomien en meget dårlig investering, ikke mindst da hvis samfundet senere skal til at betale erstatning. Vil boligministeren være med til at fastslå som et princip, som et ønsket princip, at den, der er først i tid med samfundets billiggelse, også i betydelig grad er først i ret? Dette må gælde både industri og landbrug.

Må jeg lige sige om selve forslaget på bag-

grund af den lidt hårde debat, vi havde ved anden behandling, at det radikale venstre beklager, at vi ikke nåede frem til en enighed på dette punkt i denne meget vigtige sag, men jeg vil gerne tilføje, at vi håber, vore bange anelser med hensyn til det administrative besvær og administrative omfang ikke bliver virkelighed. Sagen fortjener de bedst mulige vilkår, og vi vil fra vor side gøre vort til, at loven får en positiv virkning for forureningsbekæmpelsen. Det er noget, som er meget afgørende, og noget meget, meget vigtigt for hele samfundet.

Boligministeren (Helge Nielsen): På hr. Svend Haugaards spørgsmål er det vel rigtigt først at sige, at miljønormerne, miljøværdierne jo skifter med udviklingen, og de normer og de værdier, som man lagde til grund for planlægningen for 10 eller flere år tilbage, er ikke de samme som normerne i dag.

Om lovligt etablerede erhvervsvirksomheder, som kan forvolde gener for en boligbebyggelse eller andet, som først senere er opført i nærheden af virksomheden, og den relation, der kan være til lovforslaget om lands- og regionplanlægning, er der vel det at sige, at lands- og regionplanlægning er en hovedtræksbetonet og en oversigtlig rammeplanlægning, og at det ikke er tanken, at en regionplan skal være så detaljeret, at den kan hverken fremkalde eller løse en situation som den, hr. Svend Haugaard beskriver. Det spørgsmål, der rejses, har i højere grad relation til detailplanlægningen, og jeg skal villigt erkende, at i denne relation er der et problem. Det er også noget, som vi vil være opmærksomme på under den fortsatte reform af planlægningslovgivningen. Jeg kan også henvise til, at ministeren for forureningsbekæmpelse har givet tilsagn om at nedsætte et hurtigtarbejdende udvalg til at behandle bl. a. spørgsmålet om eventuelt at yde erstatning som følge af krav til lovligt etablerede virksomheder om foranstaltninger, der skyldes ændringer i den offentlige planlægning. Dette udvalgsarbejde, hvori jeg går ud fra at boligministeriets embedsmænd skal deltage, vil forløbe sideløbende med forberedelsen af den næste etape af planlovsreformen, idet jeg har givet tilsagn om at fremsætte de hertil sigtende lovforslag inden udgangen af indeværende år.

[Bølgministeren.]

Jeg kan sluttelig tilføje på hr. Svend Haugaards spørgsmål, at jeg naturligvis vil være opmærksom på de steder, hvor disse problemer opstår, og også vil optage forhandlinger for at søge at løse disse problemer, som vi jo allerede har stået midt i. Der har været mange sager af den karakter, som her nævnes.

Ministeren for forureningsbekæmpelse (Kampmann): Jeg skal ikke yderligere ud- dybe problematikken omkring forholdet mellem sikringen af det ydre miljø og den fysiske planlægning, idet jeg kan henvise til boligministerens redegørelse og særlig til de meget dybtgående forhandlinger af denne problemstilling, som har fundet sted i ud- valget, og som jo også har fundet udtryk i betænkningen ved anden behandling.

Jeg skal alene koncentrere mig om de sidste betragtninger hos hr. Svend Haugaard omkring vigtigheden og nødvendigheden af, at så stor en del af folketinget positivt bak- ker op bag denne meget omfattende og meget indgribende lov, formentlig en af de vigtigste herhjemme i mange år. Jeg har taget til efterretning, at det radikale venstre og måske enkelte andre partier ikke kan stemme for lovforslaget, men vil undlade at stemme i betragtning af det positive sigte, og det glæder mig, at man, uanset at man ikke kan stemme for lovforslaget, positivt vil bakke loven op i det videre virke.

Hermed sluttede forhandlingene.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 98 stemmer; 72 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive til- stillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning og lov om offentlige veje.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 156) findes i tidenden sp. 6877).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 168 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive til- stillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af vandløbsloven.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 157) findes i tidenden sp. 6878).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 168 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive til- stillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Redegørelse af ministeren for offentlige arbejder.

(Redegørelse nr. IX).

Ministeren for offentlige arbejder (Kampmann): Det er en meget langvarig udrednings- og forhandlingsproces, som finder sin foreløbige afslutning med indgåelsen af de to aftaler mellem Danmark og Sverige om faste Øresundsforbindelser og om benyttelse af svensk luftrum for flytrafikken på Salt- holmlufthavnen.

Jeg skal ikke her give en detaljeret over- sigt over de fælles dansk-svenske udredninger gennem årene af disse forhold, men blot erindre om, at den første betænkning, „Øre- sundsforbindelsen“, kom i 1962. Den efter-